

راه شناخت پیراه

مریم راهی

در شماره قبل به فرقه‌ای اشاره کردیم که کابالا نام داشت. فرقه‌ای که کهنسال اما نوظهور که انسان در آن محوریت دارد و آن چه برای انسان این فرقه هدف قرار می‌گیرد، حفظ اصالت لذت است. در این شماره قصد داریم به طور اجمالی به بررسی یکی از نکات نهفته در این فرقه بپردازیم. در عصر حاضر که آدمی در معرض انواع فتنه‌های فرهنگی و سیاسی و اجتماعی قرار گرفته است و از در و دیوار برایش هراس می‌بارد، «شناخت» از بهترین ابزارهایی است که می‌تواند او را از دامان فتنه برهاند و به امنیت برساند. از کارآمدترین ابزارهایی که منجر به شناخت می‌شود «عقل» است و همین عقل حکم می‌کند انسان در این دوره برای دور ماندن از انواع آسیب‌ها، یا باید بر نیروی خود بیافزاید و یا باید خود را به منبعی نیرومند و قابل اطمینان متصل کند. منبعی که در تمامی جوانب زندگی ضامن آسایش او باشد. پس این که انسان خود را بیمه چه فرقه یا دینی می‌کند بسیار حائز اهمیت است.

در فرقه‌ای مانند کابالا یا در فرق مشابه دیگر موارد ریز و درشتی وجود دارد که مجموعه عقاید آن فرقه را تشکیل می‌دهد. با بررسی این عقاید می‌توان راه را از بیراه شناخت و خود را از دام رها کند. گفته شد که کابالا، انسان محوری را ابزار کار خود قرار داده و این نکته را به پیروانش القا می‌کند که انسان باید از این پس در مقابل خداوند قرار گیرد و با هر آن چه لذت‌طلبی او را در معرض خطر قرار می‌دهد، به مبارزه برخیزد. با استناد بر همین دیدگاه، کسانی که بدون آگاهی جذب چنین فرقه‌ای می‌شوند حواس‌شان نیست که وقتی در جهت رسیدن به لذت گام برمی‌دارند و حاضرند تمام موانع را از سر راه لذت‌طلبی خود بردارند، در حقیقت باعث سلب آرامش و لذت از انسانی دیگر می‌شوند که او هم به همان اندازه حق بهره‌مندی از لذت را داراست.

از طرفی چنین نظریه‌ای تنها یک بُعد از زندگی انسان را در بر می‌گیرد در صورتی که انسان موجودی تک بعدی نیست و برای سعادت‌مندی نیازمند رسیدگی به تمامی ابعاد وجودی خود است. حتی این نظریه، مخلوقی را محور قرار داده است که خود سرشار از نقص و نیاز است و مسلماً برای اساس این فرقه اشکال ایجاد خواهد کرد. نظریاتی تا این حد ضعیف، نمی‌تواند راهی به سوی سعادت انسان باشد.

در گام بعدی شناخت و برای بررسی بیشتر این فرقه می‌توان انسان محوری کابالا را در قیاس با دین الهی اسلام قرار داد. دینی که به انسان، شرافت و کرامت می‌بخشد و بیان می‌دارد زمانی انسان ارزشمند می‌گردد که خداوند را محور قرار دهد و همه انسان‌ها برای خدا و به دنبال جلب رضایت او باشند. اگر خدا محور قرار گیرد، دیگر خبری از ریاضت‌های شیطانی، سحر و جادو، منفعت‌طلبی، ترویج بی‌بند و باری، جنگ و خونریزی و سرمایه‌مداری نخواهد بود.

کابالا دنیا را در چشم انسان بزرگ می‌کند و شأن خداوند - خالق دنیا - را آن چنان پایین می‌آورد که برایش ده چهره در نظر می‌گیرد و از او جسم می‌سازد. کابالا با شعار انسان محوری، رساندن او به لذت‌های ناپایدار دنیوی و جذب عده‌ای جوان ناآگاه سعی دارد خود را به قدرت برساند. جالب اینجاست که چنین فرقه‌هایی با تخریب جسم و روح انسان و تحقیر انسان در حدی که فقط شهوت و لذت را می‌فهمد، سعی دارند به انسان خدمت کنند.

۱ شهریور

روز بزرگداشت ابوعلی سینا

اشارات، شفاء، حکمت عرشیه و قضا و قدر از جمله آثار ابوعلی حسین بن عبد... بن حسین بن علی بن سینا؛ مقلب به حجه‌الحق و معروف به شیخ الرئیس است. او سوم ماه صفر سال ۳۷۰ قمری در بلخ به دنیا آمد و در ۵۸ سالگی در همدان درگذشت. اهل تحقیق، کتاب شغای بوعلی را یک دایره‌المعارف بزرگ علوم اسلامی دانسته‌اند.

کتاب قانون بوعلی سینا تا سده اخیر در دانشگاه‌های اروپا به عنوان یکی از منابع مهم پزشکی تدریس می‌شد.

۵ شهریور

روز بزرگداشت محمد بن زکریای رازی

محمد بن زکریای رازی متولد سال ۲۵۱ هجری قمری در شهر ری، در سن چهل سالگی به تحصیل طب پرداخت و به درجه‌ای رسید که او را طبیب المسلمین خواندند. برای محمد بن زکریای رازی ۱۸۴ عنوان کتاب در علوم مختلف برشمرده‌اند. او در سن ۶۰ سالگی درگذشت و در ری به خاک سپرده شد.

۱۱ شهریور

درگذشت پروفیسور حسابی (۱۳۷۱ ش)

اعتقادات مذهبی پروفیسور حسابی، پدر علم فیزیک و مهندسی نوین ایران، ریشه‌ای عمیق داشت. ایشان در دوران طفولیت حافظ قرآن کریم شدند و در مباحثات همواره به آیات و روایات به عنوان شواهد و دلایل محکم استناد می‌کردند. استاد اعتقاد داشتند که طبیعت تحت آهنگ موزون و عرفانی خود در حال نیایش است ایشان می‌گفتند: «شاید بیست شاگرد ممتاز درس بخوانند و فارغ‌التحصیل شوند ولی کسی که دید و نظر جدیدی دارد بایستی تقوا نیز داشته باشد. چنین افرادی نسبت به دیگران برتری دارند.» پروفیسور حسابی دفاع از تئوری یاد شده را با انیشتین گذراندند.

۱۳ شهریور

روز بزرگداشت ابوریحان بیرونی

ابوریحان بیرونی در سال ۳۶۲ قمری در شهر بیرون واقع در جمهوری ازبکستان امروزی به دنیا آمد. ۲۵ سال در خوارزم به تحصیل علم پرداخت. سپس به بخارا رفت و سلطان محمود غزنوی را در سفرهایش به ممالک مختلف همراهی کرد. ضمن این سفرها به دانشمندان بسیاری آشنا شد و به تبادل علم پرداخت. او بیش از ۱۶۰ اثر در علوم

مختلفی مانند ریاضی، نجوم، جغرافیا، فیزیک، مکانیک، طبیعی، گیاه‌شناسی، طب، ادبیات، تاریخ، دین و فلسفه از خود به یادگار گذاشته است. ابوریحان بیرونی در سن ۷۸ سالگی در غزنین درگذشت.

۱۷ شهریور

جمعه سیاه (۱۳۵۷ ش)

روز ۱۷ شهریور ۵۷ مردمی که مخالف رژیم شاهنشاهی و موافق جمهوری اسلامی بودند در میدان ژاله (شهیدای کنونی) جمع شدند و مورد حملات شدید مأموران رژیم پهلوی قرار گرفتند و به شهادت رسیدند. شمار شهیدای جمعه خونین ۵۷ بیش از چهار هزار نفر گزارش شده است.

۲۷ شهریور

درگذشت شهریار، روز شعر و ادب (۱۳۶۷ ش)

سید محمدحسین بهجت تبریزی در سال ۱۲۸۵ در تبریز به دنیا آمد. در کودکی با قرآن و دیوان حافظ آشنا شد و پس از تحصیل مقدمات حوزوی به تهران رفت و وارد مدرسه دارالفنون گردید.

همزمان با اوج‌گیری نهضت اسلامی با زبان شعر، انقلاب اسلامی را همراهی کرد. او یکی از مشهورترین غزل‌سرایان است و عشق عرفانی در اشعارش مقام والایی دارد. کلیات اشعار او مشتمل بر ۱۵ هزار بیت از قصیده و غزل و مثنوی در سه مجلد به چاپ رسیده است. شهریار در سن ۸۲ سالگی در تهران درگذشت و در تبریز به خاک سپرده شد.

۱۲ رمضان

عقد اخوت بین رسول خدا و امام علی (علیه السلام) (۱ق)

پس از نزول آیه ۱۰ سوره حجرات که می‌فرماید: «به حقیقت، مؤمنان همه برادر یکدیگرند»، پیامبر گرمای اسلام بین یاران خود از مهاجر و انصار عقد اخوت برقرار کرد و حضرت علی (علیه السلام) را نیز به برادری خویش انتخاب نمود.

۱۴ رمضان

کشته شدن مختار ثقفی (۶۷ق)

مختار بن ابوعبیده ثقفی پس از مرگ یزید، جهت خونخواهی امام حسین (علیه السلام) در کوفه قیام نمود و توانست قاتلان امام حسین را دستگیر و به مکافات اعمال‌شان برساند. مختار ثقفی پس از ۱۸ ماه حکومت در کوفه در برابر لشکریان عبد... بن زبیر شکست خورد و به قتل رسید.